

PRESUDA SUDA

24. ožujka 1993. (*)

,,Državna potpora – Obveza prethodne prijave”

U predmetu C-313/90,

Comité International de la Rayonne et des Fibres Synthétiques (CIRFS), udruženje uređeno francuskim pravom, sa sjedištem u Parizu, i drugi, koje zastupaju Michel Waelbroeck i Alexandre Vandencasteele, članovi odvjetničke komore u Bruxellesu, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg, u uredu E. Arendta, 8-10, Rue Mathias Hardt,

tužitelji,

protiv

Komisije Europskih zajednica, koju zastupa T. Cusack, pravni savjetnik, i M. Nolin, član pravne službe, u svojstvu agenata, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg, u uredu Roberta Haydera, člana pravne službe, Centar Wagner, Kirchberg,

tuženik,

koju podupire

Francuska Republika, koju zastupa Edwige Belliard, zamjenica direktora pravnih poslova u Ministarstvu vanjskih poslova, i Géraud de Bergues, glavni zamjenik tajnika za vanjske poslove, u svojstvu agenata, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg, u francuskom veleposlanstvu, 9, boulevard du Prince Henri,

i

Allied Signal Inc., društvo osnovano prema američkom pravu, sa sjedištem u Morristownu, New Jersey (Sjedinjene Američke Države),

Allied Signal Fibers Europe SA, društvo s ograničenom odgovornošću, osnovano prema francuskom pravu, sa sjedištem u Parizu,

koje zastupaju Jacques Ferry i Alain Piquemal, članovi odvjetničke komore u Parizu, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg, u uredu Gastona Vogela, 9, rue Pierre d' Aspelt,

intervenijenti,

povodom zahtjeva za poništenje odluke Komisije od 1. kolovoza 1990., u kojoj je Komisija navela da ne postoji obveza prethodne prijave potpore koju je društvo Allied Signal dodijelila francuska vlada u svrhu izgradnje jedinice za proizvodnju poliesterskog vlakna visoke čvrstoće u regiji Longwy, te da smatra kako su sadržaj i intenzitet te potpore zadovoljavajući, kao i za poništenje, u mjeri u kojoj je to potrebno, dopisa Sir Leona Brittana, potpredsjednika Komisije, od 4. listopada 1990., kojim on potvrđuje to stajalište,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: G. C. Rodríguez Iglesias, predsjednik vijeća, M. Zuleeg, R. Joliet, J. C. Moitinho de Almeida i D. A. O. Edward, suci,

nezavisni odvjetnik: C. O. Lenz,

tajnik: H. A. Rühl, glavni administrator,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu,

saslušavši izlaganja stranaka na raspravi održanoj 9. srpnja 1992.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 17. rujna 1992.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjevom podnesenim tajništvu Suda 12. listopada 1990., Comité international de la rayonne et des fibres synthétiques (Međunarodni odbor za rajon i sintetička vlakna, u dalnjem tekstu: CIRFS), udruženje uređeno francuskim pravom, AKZO NV (u dalnjem tekstu: AKZO), društvo osnovano prema nizozemskom pravu, Hoechst Aktiengesellschaft (u dalnjem tekstu: Hoechst), društvo osnovano prema njemačkom pravu, Imperial Chemical Industries plc (u dalnjem tekstu: ICI), društvo osnovano prema engleskom pravu, i SNIA Fibre SpA (u dalnjem tekstu: SNIA Fibre), društvo osnovano prema talijanskom pravu, podnijeli su, na temelju članka 173. stavka 2. Ugovora o EEZ-u, tužbu za poništenje odluke Komisije od 1. kolovoza 1990. i, u mjeri u kojoj je to potrebno, dopis Sir Leona Brittana, potpredsjednika Komisije, od 4. listopada 1990. U pobijanoj odluci Komisija je smatrala da ne postoji obveza prethodne prijave potpore koju je francuska vlada dodijelila društvu Allied Signal u svrhu izgradnje jedinice za proizvodnju poliesterskog vlakna visoke čvrstoće u regiji Longwy, te da su sadržaj i intenzitet te potpore zadovoljavajući. U predmetnom dopisu Sir Leon Brittan potvrdio je to stajalište.

Pravni okvir i okolnosti sporu

- 2 Odlukom 85/18/EEZ od 10. listopada 1984. o francuskom programu bespovratnih sredstava za prostorno planiranje (Prime d' aménagement du territoire) (SL 1985., L 11, str. 28.), Komisija je ocijenila spojivom sa zajedničkim tržištem dodjelu bespovratnih sredstava za prostorno planiranje u određenim područjima kontinentalne Francuske, uključujući područje Longwya u Meurthe-et-Moselle. Međutim, u skladu s člankom 7., ta odluka ne dovodi u pitanje sadašnja ili buduća posebna pravila o potpori pojedinim sektorima.
- 3 Komisija je 19. srpnja 1977. državama članicama poslala dopis naslovljen „Potpora sektoru sintetičkih vlakana”. U dopisu je među ostalim bilo navedeno da „industriju sintetičkih vlakana u EEZ-u karakteriziraju proizvodni kapaciteti koji znatno premašuju njezina prodajna mjesta”, da „Komisija [...] smatra da bi od sada i sljedeće dvije godine [...] države članice trebale prestati donositi nove odluke o dodjeli potpore koja bi dovela do povećanja sadašnjeg proizvodnog kapaciteta [...]. Što se tiče regionalne potpore, industrija sintetičkih vlakana treba je prestati koristiti i u slučajevima kada se [...] regionalna potpora dodjeljuje automatski i ne podliježe prethodnoj obavijesti”. U tom je dopisu također navedeno da bi Komisija trebala biti unaprijed obaviještena o svim potporama čiju dodjelu predlažu države članice, neovisno o tome imaju li za učinak povećanje kapaciteta. Neosporno je da su se države članice složile s „disciplinom” navedenom u tom dopisu.
- 4 Nakon primitka odgovorâ država članica Komisija im je 1978. poslala dopis s nizom pojašnjenja o tumačenju navedene discipline, osobito o njezinom području primjene, koje „obuhvaća akrilna, poliesterska i poliamidna vlakna kako za tekstilnu tako i za industrijsku uporabu”. Neosporno je da države članice kojima je dopis bio upućen tada nisu osporile definiciju područja primjene discipline.
- 5 Tako uspostavljena disciplina proširivana je svake dvije godine te se prema potrebi proširivalo i njezino područje primjene, a inačica koja je bila na snazi u vrijeme podnošenja ove tužbe navedena je u komunikaciji od 8. srpnja 1989. (SL C 173, str. 5.). U toj komunikaciji, naslovljenoj „Potpora industriji sintetičkih vlakana Zajednice”, posebno je predviđeno da će Komisija „nastaviti izražavati *a priori* nepovoljno mišljenje o potpori koju predlažu države članice [...] koja ima za učinak povećanje neto proizvodnog kapaciteta društava u sektoru sintetičkih vlakana (akrilno, poliestersko, polipropilensko i poliamidno vlakno i predivo te teksturiranje tog prediva, bez obzira na prirodu ili vrstu proizvoda ili krajnju uporabu)”.
- 6 Iz dokumentacije kojom Sud raspolaze proizlazi da je 1989. CIRFS saznao da su Allied Signal Inc., američko trgovačko društvo, i Allied Signal Fibers Europe SA, njegova francuska podružnica (u dalnjem tekstu: Allied Signal), kontaktirali španjolsku, austrijsku i francusku vladu kako bi ispitali mogućnost dobivanja subvencije za osnivanje jedinice za proizvodnju industrijskog poliesterskog prediva. CIRFS je o tome izvjestio Komisiju te je od nje zatražio da intervenira kod navedenih vlada. Također je stupio u izravni kontakt s tim vladama i predstavnicima Allied Signala, kako bi ih izvjestio o svojem stajalištu da bi svaka potpora u tom sektoru bila nespojiva s važećom disciplinom.
- 7 Pregovori između Allied Signala, s jedne strane, te španjolske i austrijske vlade, s druge strane, bili su neuspješni pa te vlade stoga nisu dodijelile potporu.

- 8 CIRFS je 20. lipnja 1990. od Komisije zatražio da intervenira kod francuskih tijela kako ona ne bi dodijelila subvenciju Allied Signalu. Saznavši da je francuska vlada odlučila Allied Signalu dodijeliti subvenciju za izgradnju, u regiji Longwy, tvornice poliesterskih vlakana namijenjenih za industrijsku uporabu – i to opskrbu europskih proizvođača guma – AKZO se 29. lipnja 1990. pisanim putem obratio Sir Leonu Brittanu, potpredsjedniku Komisije nadležnom za tržišno natjecanje, kako bi mu iskazao svoju zabrinutost zbog dodjele te potpore i zatražio njegovo očitovanje.
- 9 Komisija je 1. kolovoza 1990. CIRFS-u uputila dopis u kojem je navela da se predmetnom potporom primjenjuje francuski sustav potpora za prostorno planiranje, te da je odluka o dodjeli sredstava priopćena poduzetniku „prije posljednjeg proširenja discipline koja se odnosi na sintetička vlakna“ te da stoga nije postojala obveza prethodne prijave.
- 10 Dopisom koji je 4. listopada 1990. upućen AKZO-u Sir Leon Brittan potvrdio je to stajalište te je između ostalog naveo da, iako je nesporno da je predmetna disciplina dosta općenita, Komisija ju je do srpnja 1989. tumačila restriktivnije, u smislu da se primjenjuje samo na vlakna namijenjena uporabi u tekstilnom sektoru.
- 11 Tužitelji su stoga podnijeli ovu tužbu.
- 12 Rješenjima od 20. ožujka 1991. Sud je dopustio Francuskoj Republici i društвima Allied Signal i Allied Signal Fibers Europe da interveniraju u prilog zahtjevu Komisije.
- 13 Dopisom od 7. siječnja 1993. AKZO je obavijestio Sud da želi odustati od postupka u skladu s člankom 78. Poslovnika. Rješenjem od 18. veljače 1993. predsjednik petog vijeća naložio je da predmet C-313/90 bude izbrisani iz upisnika Suda u dijelu u kojem se odnosi na tužbu koju je podnio AKZO.
- 14 Za potpuniji prikaz činjenica u glavnom postupku, tijeka postupka i pisanih očitovanja podnesenih Sudu upućuje se na izvještaj za raspravu. Ti dijelovi spisa u nastavku se spominju ili razmatraju samo u mjeri u kojoj je to potrebno za obrazloženje odluke Suda.

Predmet tužbe

- 15 Najprije valja utvrditi predmet tužbe.
- 16 Tužitelji u svojim zahtjevima traže od Suda poništenje odluke Komisije od 1. kolovoza 1990. i dopisa Sir Leona Brittana od 4. listopada 1990. Tvrde da, suprotno analizi koju je provela Komisija, predmetna potpora potпадa u područje primjene discipline te je stoga trebala podlijegati prethodnoj prijavi na temelju članka 93. stavka 3. Ugovora.
- 17 Iz članka 93. stavka 3. proizlazi da je svrha obvezе prethodne prijave omogućiti Komisiji da odluči hoće li pokrenuti postupak predviđen člankom 93. stavkom 2. Ugovora. U tim okolnostima, odluka Komisije prema kojoj sporna potpora nije podlijegala toj obvezi znači odbijanje pokretanja postupka predviđenog člankom 93.

stavkom 2. zbog toga što je riječ o zatečenoj potpori koja je već prethodno bila odobrena gore navedenom Odlukom 85/18.

- 18 Tužbu stoga treba tumačiti na način da je njezin cilj poništiti odbijanje Komisije da pokrene postupak predviđen člankom 93. stavkom 2., koje je izraženo u dvjema gore spomenutim komunikacijama.

Dopuštenost

- 19 Intervenijenti su istaknuli prigovor nedopuštenosti, tvrdeći u bitnome da tužitelji nemaju procesnu legitimaciju na temelju članka 173. drugog stavka Ugovora. Tužitelji tvrde da intervenijenti nisu ovlašteni istaknuti ovaj prigovor.
- 20 U tom smislu valja primijetiti da je Komisija u svojem tužbenom zahtjevu samo tražila odbijanje tužbe u meritumu te da nikad nije osporavala procesnu legitimaciju tužitelja. Baš naprotiv, Komisija je tvrdila kako bi uskraćivanje procesne legitimacije konkurentima poduzetnika, kojemu je dodijeljena potpora, da pobijuju odluku kojom Komisija odbija pokrenuti postupak predviđen člankom 93. stavkom 2. Ugovora, stvorilo ozbiljan nedostatak u sustavu pravne zaštite predviđenom u članku 164. Ugovora.
- 21 Što se tiče ovlasti intervenijenata da istaknu prigovor nedopuštenosti, valja primijetiti da, u skladu s člankom 37. stavkom 3. Statuta Suda EEZ-a, intervencijski podnesak ne može imati drugi cilj osim da podupre zahtjeve jedne od stranaka. Osim toga, članak 93. stavak 4. Poslovnika predviđa da intervenijent mora prihvati postupak kakav je bio u trenutku njegove intervencije.
- 22 Slijedom toga intervenijenti nisu bili ovlašteni istaknuti prigovor nedopuštenosti te Sud stoga nije obvezan razmotriti tužbene razloge na koje se pozivaju.
- 23 Međutim, budući da je riječ o prigovoru nedopuštenosti zbog razloga javnog poretku, dopuštenost tužbe valja ispitati po službenoj dužnosti, na temelju članka 92. stavka 2. Poslovnika (vidjeti osobito presudu od 11. srpnja 1990., Neotype Techmashexport/Komisija i Vijeće, C-305/86 i C-160/87, Zb., str. I-2945.).
- 24 U tu svrhu najprije valja imati na umu da se akt može pobijati na temelju članka 173. Ugovora samo ako proizvodi pravne učinke (vidjeti presudu od 31. ožujka 1971., Komisija/Vijeće, AETR, 22/70, Zb., str. 263.).
- 25 U tom smislu prvo valja primijetiti da je Komisija, smatrajući da potpora nije podlijegala postupku prethodne prijave predviđenom u članku 93. stavku 3. Ugovora, smatrala, s jedne strane, da ta potpora ne potпадa u područje primjene discipline i, s druge strane, da kao potpora za prostorno planiranje, obuhvaćena gore navedenom Odlukom 85/18, čini zatečenu potporu.
- 26 Nadalje, pobijana odluka nije tek pripremna mjera protiv čije bi eventualne nezakonitosti mogućnost pokretanja tužbe protiv odluke o okončanju postupka jamčila dostatnu zaštitu. Odluka o odbijanju pokretanja postupka, koji je predviđen člankom 93. stavkom 2. Ugovora, konačna je te se stoga ne može smatrati samo običnom pripremnom mjerom.

- 27 Valja dakle zaključiti da sporna odluka proizvodi konačne pravne učinke te se, prema tome, može pobiti na temelju članka 173. Ugovora.
- 28 Drugo, s obzirom na to da je odluka upućena Francuskoj Republici a ne tužiteljima, valja razmotriti odnosi li se odluka izravno i pojedinačno na tužitelje u smislu članka 173. stavka 2. Ugovora.
- 29 Nesporno je da je CIRFS, udruženje glavnih međunarodnih proizvođača sintetičkih vlakana, u interesu tih proizvođača poduzeo niz radnji vezanih uz politiku restrukturiranja tog sektora. Konkretno, bio je posrednik Komisije u vezi s uspostavljanjem discipline te njezinim širenjem i prilagodbom. Nadalje, tijekom postupka koji je prethodio ovom sporu CIRFS je aktivno pregovarao s Komisijom, osobito podnošenjem pisanih očitovanja i održavanjem bliskog kontakta s nadležnim službama.
- 30 Stoga je položaj CIRFS-a u svojstvu pregovarača o disciplini pod utjecajem pobijane odluke. Slijedom toga tužba je dopuštena u dijelu u kojem se odnosi na CIRFS (vidjeti presudu od 2. veljače 1988., Van der Kooy i dr./Komisija, 67/85, 68/85 i 70/85, Zb., str. 219.).
- 31 Budući da se radi o jednoj te istoj tužbi, ne treba razmatrati imaju li ostali tužitelji procesnu legitimaciju.

Meritum

- 32 Kako bi dokazali da je tužba u potpunosti neutemeljena, francuska vlada i Allied Signal tvrde da poduzetnik koji je treća strana nema pravo osporavati tumačenje discipline koje su dale Komisija i države članice. Intervenijenti ističu da su države članice glavni adresati discipline državnih potpora te da, u skladu sa sudskom praksom Suda (vidjeti presudu od 24. veljače 1987., Deufil/Komisija, 310/85, Zb., str. 901.), takva disciplina predstavlja samo pravila koja definiraju praksu koju Komisija namjerava provoditi nakon što države članice pristanu na uvjete i opseg njezinih zahtjeva.
- 33 Ta se argumentacija ne može prihvati.
- 34 Prvo, ovaj predmet treba razlikovati od gore navedene presude Deufil/Komisija. Potonja se u bitnome odnosila na pitanje može li predmetna disciplina činiti iznimku od pravilâ Ugovora, dok se u ovom predmetu javlja pitanje može li disciplina imati obvezujuće učinke. Slijedom toga, obrazloženje Suda u presudi Deufil/Komisija ne može se prenijeti na ovaj predmet.
- 35 Drugo, valja napomenuti da u ovom predmetu pravila utvrđena u disciplini i prihvaćena od strane država članica imaju, među ostalim, učinak oduzimanja određenim potporama, koje su obuhvaćene njezinim područjem primjene, prethodno dodijeljenog odobrenja te njezinog kvalificiranja kao nove potpore koja podliježe obvezi prethodne prijave.

- 36 Iz toga proizlazi da činjenica da je disciplina rezultat sporazuma između država članica i Komisije ne može promijeniti objektivno značenje njezinih uvjeta kao ni njezin obvezujući učinak.
- 37 Stoga valja razmotriti tužbene razloge tužitelja.
- 38 Svojim prvim tužbenim razlogom tužitelji tvrde da se disciplina primjenjivala na industrijska vlakna u vrijeme kada francuska vlada potvrđuje donošenje odluke, to jest u lipnju 1989. Smatraju da se disciplina od 1977. primjenjuje na sektor sintetičkih vlakana namijenjenih industrijskoj ili tekstilnoj uporabi. U tom se smislu posebno oslanjaju na tekst discipline od 19. srpnja 1977., u kojem se ne pravi nikakva razlika na temelju namjene vlakana, kao i na dopis iz 1978. u kojem je Komisija navela da područje primjene discipline obuhvaća akrilna, poliesterska i poliamidna vlakna kako za tekstilnu tako i za industrijsku uporabu.
- 39 U svojem odgovoru na tužbu i na raspravi Komisija je tvrdila da je disciplina bila osmišljena kako bi se izbjegla povećanja proizvodnje u sektorima u kojima već postoji prekomjerna proizvodnja i višak proizvodnog kapaciteta. Međutim, višak je postojao samo u sektoru sintetičkih vlakana za tekstilnu uporabu. Ipak, Komisija je priznala da je prvotno navela da područje primjene discipline obuhvaća akrilna, poliesterska i poliamidna vlakna kako za tekstilnu tako i za industrijsku uporabu. Usto, Komisija je na raspravi priznala, u okviru teksta gore navedenog dopisa iz 1978., da je u to doba disciplina obuhvaćala sve vrste vlakana.
- 40 Stoga valja zaključiti da je 1977., u vrijeme kad je disciplina stupila na snagu, njezino područje primjene obuhvačalo sve vrste sintetičkih vlakana, uključujući vlakna namijenjena industrijskoj uporabi.
- 41 Preostaje ispitati je li područje primjene discipline od tada mijenjano na način da su iz njega u vrijeme nastanka okolnosti predmetnog spora industrijska vlakna bila isključena.
- 42 Komisija u tom pogledu tvrdi da je disciplina izmijenjena odlukom iz lipnja 1988., kojom je Komisija odobrila dodjelu potpore njemačkom proizvođaču sintetičkih vlakana, društву Faserwerk Bottrop, za izgradnju nove jedinice za proizvodnju vrlo tankih i netkanih neprekinutih polipropilenskih i polietilenskih vlakana, a koja se temeljila na ocjeni da ta proizvodna jedinica nije mogla opskrbljivati tradicionalni sektor tekstila i odjeće, koji je prema mišljenju Komisije jedini sektor koji je obuhvaćen predmetnom disciplinom. Prema mišljenju Komisije ta odluka predstavlja prešutnu izmjenu discipline te ju je naknadno morala uzeti u obzir radi usklađivanja s načelom jednakog postupanja. Osim toga, Komisija smatra da je CIRFS primio na znanje tu prešutnu izmjenu, među ostalim zato što je, s ciljem obnavljanja discipline 1989., zahtijevao njezino proširenje na predu visoke čvrstoće, tj. za industrijsku primjenu.
- 43 Taj argument valja odbiti.
- 44 U tom pogledu valja primijetiti da se opći akt ne može prešutno izmijeniti pojedinačnom odlukom.

- 45 Isto tako valja istaknuti da ni načelo jednakog postupanja ni načelo zaštite legitimnih očekivanja ne mogu biti osnova za opravdanje opetovanog netočnog tumačenja akta.
- 46 Konačno, reakcija CIRFS-a, koji je zahtijevao proširenje područja primjene discipline na predu visoke čvrstoće, ne može utjecati na objektivno tumačenje koje valja pridati tom aktu.
- 47 Stoga valja zaključiti da područje primjene discipline nije izmijenjeno odlukom Bottrop ili eventualnom reakcijom CIRFS-a na tu odluku.
- 48 Francuska je vlada također tvrdila da je područje primjene discipline izmijenjeno između datuma njezinog donošenja i datuma kad je sporna potpora dodijeljena. Primjećuje kako je u dopisu od 7. srpnja 1987., vezanom uz obnavljanje discipline za razdoblje od 1987. do 1989., Komisija navela da se „očekuje se da će potražnja Zajednice za sintetičkim vlaknom i predom za tekstilnu uporabu u najboljem slučaju stagnirati u bliskoj budućnosti...“. Vlada iz toga zaključuje kako je do stupanja na snagu pravila utvrđenih u dopisu od 6. lipnja 1989., koji nepobitno obuhvaća vlakna za industrijsku primjenu, bila u pravu kad je smatrala da sporna potpora nije obuhvaćena disciplinom.
- 49 Taj argument valja odbiti.
- 50 Budući da se na sektor sintetičkih vlakana kako za tekstilnu tako i za industrijsku primjenu disciplina primjenjivala od 1977., neprihvatljivo je da se njezino područje primjene može ograničiti razmatranjem, iznesenim u dopisu, o gospodarskoj situaciji u tom sektoru.
- 51 Stoga valja smatrati da je disciplina primjenjiva – i oduvijek se primjenjivala – na sektor vlakana namijenjenih za industrijsku uporabu. Iz toga je razvidno da je sporna potpora podlijegala obvezi prethodne prijave tako da nije potrebno utvrditi točan datum kad je predmetna potpora dodijeljena.
- 52 S obzirom na navedena razmatranja valja poništiti odluku koja je CIRFS-u priopćena dopisom Komisije od 1. kolovoza 1990., a kojom je Komisija odbila pokrenuti postupak predviđen člankom 93. stavkom 2. Ugovora u pogledu potpore koju je Francuska Republika dodijelila društvu Allied Signal radi izgradnje tvornice poliesterskih vlakana u regiji Longwy.

Troškovi

- 53 U skladu s člankom 69. stavkom 2. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da Komisija nije uspjela u postupku, nalaže joj se snošenje troškova, osim troškova postupka privremene pravne zaštite koje snose tužitelji.
- 54 U skladu s člankom 69. stavkom 4. prvim i drugim podstavkom Francuskoj Republici, s jedne strane, i društvima Allied Signal i Allied Signal Fibers Europe, s druge strane, nalaže se snošenje vlastitih troškova.

Slijedom navedenog, Sud (peto vijeće) proglašava i presuđuje:

- Poništava se odluka koja je CIRFS-u priopćena dopisom Komisije od 1. kolovoza 1990., a kojom je Komisija odbila pokrenuti postupak predviđen člankom 93. stavkom 2. Ugovora o EEZ-u u pogledu potpore koju je Francuska Republika dodijelila društvu Allied Signal.**
- Komisiji se nalaže snošenje troškova, osim troškova postupka privremene pravne zaštite koje snose tužitelji. Intervenijenti snose vlastite troškove.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 24. ožujka 1993.

[Potpisi]

---

* Jezik postupka: francuski